

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 2.3.2024
Sayı : 332

10/1569

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devletin bakım ve gözetimi altında bulunan çocuklar, toplumun en savunmasız ve korunmaya muhtaç bireyleridir. Çocuk evleri, çocuk yuvaları ve çocuk destek merkezleri gibi birimler, ailelerinin yanında kalamayan veya özel desteğe ihtiyaç duyan çocukların temel ihtiyaçlarını karşılamak, fiziksel ve psikolojik güvenliklerini sağlamak ve onlara gerekli eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerini sunmak amacıyla kurulmuştur. Ancak, son zamanlarda kamuoyuna yansıyan bilgiler ve raporlar, bu kurumlarda bulunan çocukların ciddi risklerle karşı karşıya kaldığını göstermektedir. Devlet pek tabi bu görev ve yükümlülüğünü yetkili organları aracılığıyla iktidar vasıtasıyla yerine getirmektedir.

Son yıllarda, çocuk yuvalarında ve çocuk evlerinde kalan çocukların fiziksel ve psikolojik istismara maruz kaldığına dair birçok haber basına yansımıştır. Bu çocukların, koruma altında olmalarına rağmen, güvenliklerinden sorumlu olan kişiler tarafından şiddet ve kötü muameleyle maruz kaldıkları iddiaları milletimizin vicdanını derinden yaralamıştır. Bu iddialara ilişkin son günlerde kamuoyunu meşgul eden bir olay ise İstanbul ili Bahçelievler ilçesindeki çocuk yuvasında yaşanan elim hadisedir. Bahçelievler'de bulunan çocuk yuvasına emanet edilen 3,5 yaşındaki Adnan Berk adlı çocuğumuzun neden ve nasıl öldüğü açıklığa kavuşturulmamıştır.

Bu bağlamda, Adnan Berk yavrumuzun Bahçelievler Çocuk Esirgeme Kurumunda hayatını kaybetmesine neden olan olayın detaylarıyla araştırılması, devletin bakım ve gözetimi altında bulunan çocukların maruz kaldığı sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların çözümüne yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla kapsamlı bir araştırma yapılması gerekmektedir. Çocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemizde devletin bakım ve gözetimi altında bulunan çocukların, güvenli ve sağlıklı bir ortamda yetişmesi amacıyla çeşitli kurumlar oluşturulmuştur. Çocuk yuvaları, çocuk evleri ve çocuk destek merkezleri, ailelerinin yanında kalamayan veya özel desteğe ihtiyaç duyan çocuklara temel ihtiyaçlarını karşılayacak, fiziksel ve psikolojik güvenliklerini sağlayacak, eğitim ve rehabilitasyon hizmetleri sunacak şekilde yapılandırılmıştır.

Anayasanın 41 inci maddesinin 2 nci ve 3 üncü fıkralarında her çocuğun korunma ve bakımdan yararlanma hakkına sahip olduğu, devletinde her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirler alacağı güvence altına alınmıştır. Anayasanın 61 inci maddesinde sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gereken gruplar düzenlenmiş ve devletin korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alacağına vurgu yapılmıştır. Kanun gereği devlet bu amaçla gerekli tesisleri kurmak veya kurdurmakla yükümlüdür. Ayrıca Türk Medeni Kanunu, Sosyal Hizmetler Kanunu, Çocuk Koruma Kanunu ve Türk Ceza Kanunu gibi çeşitli kanunlarda da bu hususun öncelikli olarak devletin sorumluluğunda olduğu düzenlenmiştir. Devlet pek tabi bu görev ve yükümlülüğünü yetkili organları aracılığıyla iktidar vasıtasıyla yerine getirmektedir.

Ancak, son zamanlarda kamuoyuna yansıyan bazı üzücü olaylar ve iddialar, bu kurumlarda ciddi sorunların bulunduğunu göstermektedir. Özellikle bir çocuğun cansız bedeninin ailesine teslim edilmesi olayı, çocuk yuvalarında yaşanan istismar ve kötü muamele iddialarını gündeme getirmiştir. Adnan Berk adlı yavrumuz Çocuk yuvalarında yaşanan bu vahim olaylarda hayatını kaybetmiştir.

3,5 yaşındaki Adnan Berk İstanbul Bahçelievler Çocuk Esirgeme Kurumunda aniden fenalaşarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirmiştir. Eşinin hapse girmesi ve yoksulluk yüzünden Adnan Berk'i ve 1,5 yaşındaki kız kardeşini yurda bırakan ve görmeye gittiğinde oğlunun gözünde morluk gördüğünü söyleyen anne, darp raporu alıp şikayetçi olmuştur. Kurum ise şiddet iddiasını yalanlayarak, küçük çocuğun karın ağrısı ve tuvalete çıkamama şikayetiyle hemşireler tarafından hastaneye kaldırıldığını, burada yapılan tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybettiğini ifade etmiştir. Bu olay, çocuk yuvalarındaki denetim eksikliklerini ve genel olarak çocuk koruma sistemindeki aksaklıkları gözler önüne sermektedir.

Kamuoyuna yansıyan bir diğer olay; Zonguldak ili Kozlu ilçesinde Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne Bağlı Çocuk Evinde yaşanmıştır. 14 yaşında bir kız çocuğunun aynı müdürlükte görevli 23 yaşındaki T.A. tarafından istismar edildiği ve T.A.'nın da aynı şekilde çocuk evlerinde yetiştirildiği iddia edilmiştir bu olaya ilişkin yargısal sürecin başladığı bilinmektedir. Suça konu olayın gerçekleşmesinde sorumluluğu bulunan ve denetim yükümlülüğünü yerine getirmeyen herkes tespit edilmeli, cezalandırılmalıdır.

Aynı şekilde bir başka olayda Mersin Çocuk Destek Merkezinde kalan 16 yaşındaki S.Y.K. bu merkezden ayrılışının hemen ardından tutuklanmış ve silahlı terör örgütü (PKK) üyesi olduğu gerekçesiyle Tarsus Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gönderilmiştir. Halen Ceza İnfaz Kurumunda bulunmaktadır. Bu çocukların çeşitli terör örgütlerinin pençesine düşmesi/ düşme ihtimalinin olması bile son derece tehlikeli ve üzücüdür.

Mersin'de yaşanan bir diğ er olay  ocuk Destek Merkezinde kalan 14 yaşındaki M.T.'nin de silahl ı terör  rg t ne (PKK)  ye olmaktan tutuklanması ve Tarsus  ocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gönderilmesidir.

Kamuoyunda yankı uyandıran son olayda ise Ankara Sincan  ocuk Esirgeme Kurumundan kaçan iki  ocuğ n kurumda yaşadıkları istismar ve şiddet olaylarından bahsetmesidir. Bu iki  ocuk tamamen kendi imkanlarıyla il değ ıstirmiş ve ısrarla ilgili kuruma geri dönmek istemediklerini dile getirmiştir. Çocukların beyanından anlaşılmaktadır ki çocuklar kurum sınırları içerisinde çevresel faktörlerinde etkisiyle çeşitli zorbalıklara maruz kalmaktadır. Bu  ocukların rehabilite edilebilmeleri, yaşadıkları derin travmaları atlatabilmeleri ve tekrar topluma kazandırılabilimleri son derece önemlidir. Bunun yapılabilmesinin tek yolu ise sistemde mevcut bütün aksaklıkların eksiksiz tespit edilip onarılmasıyla mümkündür. Aksi takdirde bu ve bunu gibi binlerce olay yaşanmaya devam edecektir.

Yaşanılan örneklerde görülmektedir ki; fiziksel ve psikolojik istismar,  ocuk yuvalarında karşılaşılan en ciddi sorunlardandır. Koruma altındaki çocukların güvenliklerinden sorumlu olan kişiler tarafından şiddet ve kötü muameleye maruz kalmaları, çocukların beden ve ruh sağıklarını olumsuz etkilemektedir. Fiziksel istismar, çocukların bedenlerinde kalıcı hasarlar ve yaralanmalara yol açarken, psikolojik istismar ise çocukların ruhsal sağıklarını derinden sarsmaktadır. Çocuklar, bu tür istismarlara maruz kaldıklarında, güven duygularını yitirmekte ve gelecekte sağıklı bireyler olarak topluma katılma şanslarını kaybetmektedirler.

 ocuk yuvalarında yaşanan istismar vakalarının artmasının en önemli nedeni, denetim mekanizmalarının yetersizliğidir. Bu kurumların düzenli ve etkili bir şekilde denetlenmemesi, istismar vakalarının tespit edilememesine ve gerektiğinde müdahale edilememesine yol açmaktadır. Yetersiz denetimler, çocukların güvenliğini tehlikeye atmakta ve istismarın önlenmesi konusunda ciddi eksikliklere neden olmaktadır. Denetim eksiklikleri, aynı zamanda istismar vakalarının örtbas edilmesine ve bu durumun süreklilik kazanmasına zemin hazırlamaktadır.

Sonuç olarak, ülkemizde  ocuk yuvalarında yaşanan istismar ve kötü muamele vakaları,  ocuk koruma sistemindeki ciddi eksiklikleri ve yetersizlikleri ortaya koymaktadır. Bu sorunların  z m  için kapsamlı ve etkili adımlar atılması gerekmektedir. İktidarın,  ocukların korunması ve haklarının gözetilmesi konusundaki sorumluluklarını yerine getirmesi, toplumun en savunmasız kesiminin geleceğini güvence altına alacaktır. Bu bağılamda  ocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağılamak amacıyla bir meclis araştırması açılması gerekmektedir.